

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра медичної реабілітації, валеології та оздоровчих технологій в спорті

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 30. Преформовані фізичні чинники і курортологія

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)
галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальність I7 Терапія та реабілітація
освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»
форма(и) здобуття освіти денна

Київ-2025 рік

ЗМІСТ

1	Загальна інформація про навчальну дисципліну	4
2	Опис навчальної дисципліни	5
2.1	Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	5
2.2	Міждисциплінарні зв'язки:	6
3	Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми	7
4	Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми	8
5	Структура та обсяг навчальної дисципліни	9
5.1	Тематика семінарських занять	11
5.2	Тематика практичних занять	13
5.3	Тематика лабораторних занять	15
5.4	Тематика самостійної роботи здобувачів	15
6	Інформація про індивідуальне завдання	16
7	Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	17
8	Політика дисципліни	18
9	Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача	19
9.1	Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.	20
9.2	Методи контролю та оцінювання	20
9.3	Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.	21
9.4	Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми здобуття освіти та форми підсумкового (семестрового) контролю.	23
9.5	Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті	24
10	Рекомендовані джерела інформації	25

1 Загальна інформація про навчальну дисципліну

1.1. Назва навчальної дисципліни, код в освітній програмі	Преформовані фізичні чинники і курортологія, ОК30
1.2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
1.3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	4-й рік навчання, 8-й семестр
1.4. Обсяг навчальної дисципліни за формами здобуття освіти	очна (денна)
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин, в тому числі:	120
• аудиторні години	50
лекції	16
семінарські	16
практичні	18
• самостійна робота	70
1.5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	залік
1.6. Інформація про консультації	Згідно затвердженого графіка консультацій
1.7. Мова викладання	українська
1.8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача(ів) (науковий ступінь, вчене звання)	кандидат біологічних наук, доцент Коваленко Вікторія Володимирівна
1.9. Контактна інформація викладача	kovalenko.viktoriiia@tnu.edu.ua

2 Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни.

Дисципліна «Преформовані фізичні чинники і курортологія» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти спеціальності І7 Терапія та реабілітація системних теоретичних знань і практичних умінь щодо застосування преформованих та природних фізичних чинників у процесі фізичної терапії та реабілітації. Зміст дисципліни орієнтований на опанування сучасних підходів до використання апаратних фізіотерапевтичних методів і санаторно-курортних ресурсів з урахуванням показань, протипоказань і принципів безпеки.

У межах дисципліни вивчаються загальні засади фізіотерапії, класифікація та механізми дії преформованих фізичних чинників, особливості застосування електротерапії, фототерапії, магнітотерапії, ультразвукової терапії, тепло- та кріотерапії у реабілітаційній практиці. Окрему увагу приділено курортології як складовій системи фізичної терапії, зокрема використанню природних лікувальних чинників, бальнеотерапії, пелоїдотерапії, кліматотерапії та організації санаторно-курортної реабілітації.

Дисципліна передбачає поєднання лекційних, практичних і семінарських занять, що забезпечує інтеграцію теоретичних знань з практичною підготовкою майбутніх фізичних терапевтів. Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування на семінарських заняттях, проміжний контроль — у вигляді тестування після кожного модуля, підсумковий контроль — залік. Виконання реферату, презентації та практичних робіт спрямоване на розвиток клінічного мислення, уміння обґрунтовувати вибір фізичних чинників та інтегрувати їх у комплексні реабілітаційні програми.

Вивчення дисципліни забезпечує підготовку здобувачів до професійної діяльності у сфері фізичної терапії та реабілітації з урахуванням сучасних вимог до безпечного, ефективного та науково обґрунтованого застосування преформованих і природних фізичних чинників.

2.1 Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Преформовані фізичні чинники і курортологія» є формування у здобувачів вищої освіти спеціальності І7 Терапія та реабілітація цілісного уявлення про можливості, механізми дії та місце преформованих і природних фізичних чинників у системі фізичної терапії, а також набуття здатності обґрунтовано, безпечно й ефективно застосовувати їх у комплексних реабілітаційних програмах.

Завданнями дисципліни є ознайомлення здобувачів з теоретичними засадами фізіотерапії та курортології, класифікацією преформованих і природних фізичних чинників, їх фізичними та біологічними механізмами впливу на організм людини. Дисципліна спрямована на формування знань щодо показань і протипоказань до застосування фізичних чинників, принципів

дозування та вимог до безпеки пацієнта і фахівця. Важливим завданням є розвиток умінь інтегрувати апаратні фізіотерапевтичні методи та курортологічні засоби у процес фізичної терапії з урахуванням індивідуального функціонального стану пацієнта.

Цілями вивчення дисципліни є формування професійних компетентностей, необхідних для планування, реалізації та оцінювання ефективності реабілітаційних втручань із використанням преформованих фізичних чинників і природних лікувальних ресурсів. У результаті опанування дисципліни здобувачі повинні набути здатності аргументовано обирати методи фізичної терапії, поєднувати їх з іншими реабілітаційними заходами, здійснювати клінічне мислення та приймати професійні рішення в межах компетенції фізичного терапевта у закладах охорони здоров'я та санаторно-курортної сфери.

2.2 Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити:

ОК 10 Анатомія та фізіологія людини

ОК 14 Основи фізичної терапії. Вступ до спеціальності

ОК 13 Біомеханіка та клінічна кінезіологія

ОК 15 Основи загальної патології та патофізіології

ОК 16 Пропедевтика внутрішніх хвороб

ОК 21 Терапевтичні вправи

ОК 22 Методи дослідження у фізичній терапії

Постреквізити:

ОК 24 Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату

ОК 28 Фізична терапія, ерготерапія у внутрішній медицині

ОК 29 Фізична терапія, ерготерапія при хірургічних захворюваннях та онкології

ОК 25 Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях нервової системи

ОК 32 Основи спортивної медицини

ОК 33 Організація надання реабілітаційної допомоги особам з особливими потребами

ОК 36 Громадське здоров'я в системі покращення та відновлення здоров'я населення

Формат проведення дисципліни

Навчальний процес з дисципліни «Преформовані фізичні чинники і курортологія» організовується у формі лекційних, практичних і семінарських занять, що забезпечує поєднання теоретичної підготовки з формуванням практичних професійних умінь здобувачів вищої освіти спеціальності І7 Терапія та реабілітація.

Дисципліна реалізується у змішаному форматі навчання з використанням очних та дистанційних форм взаємодії. Лекційні та семінарські заняття можуть проводитися як в аудиторіях закладу вищої освіти, так і з

використанням платформи Google Meet у синхронному режимі. Навчально-методичні матеріали, завдання для самостійної роботи, інструкції до практичних робіт, презентації та тести розміщуються в середовищі Google Classroom, що забезпечує постійну комунікацію між викладачем і здобувачами та доступ до освітнього контенту.

Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування під час семінарських занять з метою оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу та сформованості професійного мислення. Проміжний контроль проводиться у вигляді тестування після завершення кожного модуля з використанням електронних засобів контролю знань. Підсумковий контроль з дисципліни здійснюється у формі заліку.

У межах дисципліни передбачено виконання індивідуальних та практикоорієнтованих завдань, зокрема підготовку одного реферату за темами 2.1 або 2.4, однієї презентації за темами 1.1 або 1.2, а також виконання чотирьох практичних завдань за темами 1.3, 1.4, 2.2 та 2.3. Виконання зазначених завдань спрямоване на поглиблення знань, розвиток практичних навичок та здатності застосовувати преформовані й природні фізичні чинники у професійній діяльності фізичного терапевта.

3 Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми

ІК1 Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність використовувати Інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК07. Здатність до міжособистісної взаємодії

СК 01. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові і пов'язані з ними функції, що забезпечують активність і участь особи.

СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії.

СК 03. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність з фізичної терапії осіб різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп.

СК 05. Здатність, під супервізією фізичного терапевта, ефективно реалізовувати програму фізичної терапії відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта.

СК 06. Здатність, за дорученням фізичного терапевта, здійснювати моніторинг реакцій і стану пацієнтів/клієнтів різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп, під час виконання призначених заходів/тестів, включно з документуванням, звітуванням про отримані результати

СК07. Здатність провадити професійну діяльність для відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що регулюють практику фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту, загальнонаціональних цінностей та традицій населення України.

СК8. Здатність ефективно спілкуватися, зокрема навчати пацієнта/клієнта, його родину й опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та обмежень життєдіяльності та популяризувати здоровий спосіб життя.

4 Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми

Шифр РН	Програмні результати навчання	Методи навчання	Засоби діагностики / методи оцінювання
РН01	Використовувати рухову активність людини для зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я	Лекції з теоретичних засад рухової активності, семінарські заняття з аналізу кейсів; практичні заняття	Усне опитування на семінарських і практичних заняттях; виконання практичних робіт; тестування за модулем; екзамен
РН05	Використовувати прикладне програмне забезпечення та інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності	Лекції з використання цифрових ресурсів у фізичній терапії; підготовка презентації; робота з навчальними матеріалами та завданнями у Google Classroom; комунікація через Google Meet	Поточний контроль активності; модульні тести; екзамен
РН07	Застосовувати знання медико-біологічних,	Лекції, практичні заняття, семінарські заняття з	Усне опитування, тестування після

	психолого-педагогічних та соціальних аспектів у практиці фізичної терапії, виявляти та враховувати взаємозв'язки між структурними, функціональними та соціальними компонентами реабілітаційного процесу	аналізом міждисциплінарних клінічних ситуацій, виконання презентації за темами 1.1 або 1.2, самостійна робота	кожного модуля, оцінювання презентації, підсумковий залік
PH11	Застосовувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії, використовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін і порушених функцій організму, активності та участі, здійснювати аналіз і оцінювання отриманих результатів	Лекції, практичні заняття з відпрацюванням алгоритмів оцінювання функціонального стану, семінарські заняття з розбором клінічних прикладів, виконання практичних завдань за темами 1.3, 1.4, 2.2, 2.3	Оцінювання виконання практичних робіт, усне опитування на семінарських заняттях, тестування після модулів, підсумковий залік
PH15	Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта та застосування допоміжних засобів реабілітації	Практичні заняття з демонстрацією та відпрацюванням методик застосування преформованих фізичних чинників, лекції, семінарські заняття з аналізом вимог безпеки, виконання практичних робіт	Поточне оцінювання практичних навичок, усне опитування, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
PH16	Здійснювати ефективну професійну комунікацію у різних формах	Семінарські заняття з обговорення клінічних випадків; групова робота; презентація результатів виконаних завдань; комунікація у змішаному форматі навчання	Усне опитування; оцінювання презентації; поточний контроль участі в обговореннях; екзамен
PH17	Проводити інструктаж і навчання пацієнтів, членів їх родин та опікунів.	Лекції з методики навчання пацієнтів, практичні заняття з відпрацювання навичок інструктування та пояснення, самостійна підготовка навчальних матеріалів.	Усне опитування, оцінювання практичних робіт, перевірка презентації, тестування після модулів.
PH18	Оцінювати результати виконання заходів фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно додатку 2 до Стандарту), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.	Лекційні заняття з питань моніторингу результатів фізичної терапії, семінарські заняття з аналізу динаміки функціонального стану пацієнта, практичні заняття з порівняння результатів	Усне опитування, тестування після кожного модуля, оцінювання презентації, аналіз виконаних практичних завдань,

		первинного та повторного обстеження, самостійна підготовка навчальних матеріалів і презентації.	підсумковий екзамен.
--	--	---	----------------------

5 Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	усього годин	у тому числі			
Л		Сем	Пр	СР	
1	2	3	4	5	6
МОДУЛЬ 1. ПРЕФОРМОВАНІ ФІЗИЧНІ ЧИННИКИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ	62	8	8	10	36
Тема 1.1. Загальні засади фізіотерапії. Преформовані фізичні чинники та їх місце у системі реабілітації. Поняття фізіотерапії та преформованих фізичних чинників у діяльності фізичного терапевта. Класифікація преформованих фізичних чинників, їх фізичні та біологічні основи дії на організм людини. Роль преформованих чинників у комплексних програмах фізичної терапії та реабілітації. Загальні принципи призначення фізіотерапевтичних процедур. Показання, протипоказання та вимоги до безпеки пацієнта і фахівця під час застосування апаратних методів	15	2	2	2	9
Тема 1.2. Електротерапія у фізичній терапії. Застосування електричних струмів у фізичній терапії. Гальванізація та лікарський електрофорез як методи впливу постійного струму. Імпульсні струми, електростимуляція, черезшкірна електронейростимуляція. Фізіологічні механізми дії електричних чинників, особливості дозування, методики проведення процедур та клінічне значення електротерапії в реабілітаційному процесі	15	2	2	2	9
Тема 1.3. Фототерапія, магнітотерапія та електромагнітні поля. Лікувальне застосування світлового випромінювання у фізичній терапії. Ультрафіолетове, інфрачервоне та видиме випромінювання, лазеротерапія. Магнітотерапія та вплив електромагнітних полів на організм. Біологічні ефекти, терапевтичні можливості, показання та протипоказання до застосування цих методів у фізичній терапії	17	2	2	4	9
Тема 1.4. Ультразвукова терапія, фонофорез, тепло- і кріотерапія. Фізичні основи ультразвуку та його лікувальна дія. Ультразвукова терапія і фонофорез у фізичній терапії. Теплолікування та кріотерапія як преформовані фізичні чинники. Їх вплив на тканини, функціональний стан організму та використання у програмах реабілітації при різних функціональних порушеннях	15	2	2	2	9
МОДУЛЬ 2. КУРОРТОЛОГІЯ ТА ПРИРОДНІ	58	8	8	8	34

1	2	3	4	5	6
ФІЗИЧНІ ЧИННИКИ В РЕАБІЛІТАЦІЇ					
Тема 2.1. Курортологія як складова системи фізичної терапії та реабілітації. Поняття курортології та її значення для відновлення здоров'я і працездатності. Природні лікувальні чинники та їх класифікація. Місце санаторно-курортної реабілітації у загальній системі медичної та фізичної терапії. Основні принципи використання природних чинників у реабілітаційних програмах	15	2	2	2	9
Тема 2.2. Бальнеотерапія та використання мінеральних вод у фізичній терапії. Лікувальні мінеральні води та їх класифікація. Механізми дії бальнеотерапії на організм. Види ванн, душів та водних процедур. Застосування бальнеотерапії у фізичній терапії при різних захворюваннях і функціональних порушеннях. Показання та протипоказання до використання мінеральних вод	15	2	2	2	9
Тема 2.3. Пелоїдотерапія та природні методи теплолікування. Лікувальні грязі, їх походження та властивості. Пелоїдотерапія як метод реабілітаційного впливу. Механізми лікувальної дії, методики застосування та роль природного теплолікування у фізичній терапії та відновному лікуванні	14	2	2	2	8
Тема 2.4. Кліматотерапія та організація санаторно-курортної реабілітації. Кліматотерапія та її основні види. Вплив кліматичних чинників на організм людини. Організація санаторно-курортної реабілітації, медичний відбір пацієнтів, планування та оцінювання ефективності реабілітаційних програм із використанням природних лікувальних чинників	14	2	2	2	8
РАЗОМ	120	16	16	18	70
<i>годин</i>					
<i>кредитів</i>	4				
Підсумковий (семестровий) контроль				залік	

5.1 Тематика семінарських занять

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
1.	Тема 1.1. Загальні засади фізіотерапії. Преформовані фізичні чинники та їх місце у системі реабілітації Семінарське заняття 1 Мета семінарського заняття: поглибити розуміння ролі преформованих фізичних чинників у системі фізичної терапії та реабілітації, сформувані цілісне уявлення про принципи їх призначення, безпеки та професійної відповідальності фізичного терапевта.	2

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	<p>Зміст семінарського заняття: обговорення місця фізіотерапії у сучасній системі реабілітації; аналіз класифікації преформованих фізичних чинників та механізмів їх дії; дискусія щодо показань, протипоказань і ризиків застосування фізичних чинників; заслуховування та обговорення навчальних повідомлень і презентацій за темою</p>	
2.	<p>Тема 1.2. Електротерапія у фізичній терапії Семінарське заняття 2 Мета семінарського заняття: сформувати розуміння можливостей і обмежень електротерапії у фізичній терапії, розвинути навички клінічного мислення щодо вибору методу електричного впливу залежно від функціонального стану пацієнта. Зміст семінарського заняття: обговорення фізіологічних механізмів дії постійних та імпульсних струмів; аналіз клінічних ситуацій застосування електротерапії у реабілітаційній практиці; дискусія щодо безпеки пацієнта та дотримання професійних стандартів; обговорення навчальних повідомлень і презентацій за темою</p>	2
3.	<p>Тема 1.3. Фототерапія, магнітотерапія та електромагнітні поля Семінарське заняття 3 Мета семінарського заняття: поглибити знання про лікувальну дію світлових і магнітних чинників та сформувати здатність обґрунтовувати їх застосування у програмах фізичної терапії. Зміст семінарського заняття: обговорення біологічних ефектів фототерапії та магнітотерапії; аналіз клінічних показань і протипоказань до їх застосування; дискусія щодо поєднання фототерапії і магнітотерапії з іншими методами фізичної терапії; обговорення результатів практичних завдань за темою</p>	2
4.	<p>Тема 1.4. Ультразвукова терапія, фонофорез, тепло- і кріотерапія Семінарське заняття 4 Мета семінарського заняття: сформувати розуміння механізмів дії ультразвуку, тепла та холоду і навчити оцінювати доцільність їх використання у фізичній терапії з урахуванням стану пацієнта. Зміст семінарського заняття: обговорення фізичних основ ультразвукової терапії та фонофорезу; аналіз клінічних прикладів застосування тепло- і кріотерапії; дискусія щодо безпеки процедур та контролю реакції організму; обговорення виконаних практичних робіт за темою</p>	2

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
5.	<p>Тема 2.1. Курортологія як складова системи фізичної терапії та реабілітації Семінарське заняття 5 Мета семінарського заняття: поглибити розуміння ролі курортології у фізичній терапії та сформувати уявлення про інтеграцію природних лікувальних чинників у реабілітаційний процес. Зміст семінарського заняття: обговорення значення природних фізичних чинників у відновленні функцій; аналіз місця санаторно-курортної реабілітації у системі охорони здоров'я; дискусія щодо критеріїв відбору пацієнтів на санаторно-курортне лікування; обговорення навчальних повідомлень за темою</p>	2
6.	<p>Тема 2.2. Бальнеотерапія та використання мінеральних вод у фізичній терапії Семінарське заняття 6 Мета семінарського заняття: сформувати здатність аналізувати можливості бальнеотерапії та обґрунтовувати її застосування у програмах фізичної терапії. Зміст семінарського заняття: обговорення механізмів дії мінеральних вод на організм; аналіз показань і протипоказань до бальнеотерапії; дискусія щодо поєднання бальнеотерапії з іншими реабілітаційними методами; обговорення результатів практичної роботи за темою</p>	2
7.	<p>Тема 2.3. Пелоїдотерапія та природні методи теплолікування Семінарське заняття 7 Мета семінарського заняття: поглибити знання про лікувальні грязі та сформувати вміння оцінювати їх роль у реабілітації пацієнтів. Зміст семінарського заняття: обговорення властивостей і механізмів дії лікувальних грязей; аналіз клінічних ситуацій застосування пелоїдотерапії; дискусія щодо безпеки та ефективності природного теплолікування; обговорення виконаних практичних робіт</p>	2
8.	<p>Тема 2.4. Кліматотерапія та організація санаторно-курортної реабілітації Семінарське заняття 8 Мета семінарського заняття: сформувати уявлення про кліматотерапію та організаційні засади санаторно-курортної реабілітації як складової професійної діяльності фізичного терапевта. Зміст семінарського заняття: обговорення впливу кліматичних чинників на організм людини; аналіз принципів планування санаторно-курортної реабілітації; дискусія щодо оцінювання ефективності курортного лікування;</p>	2

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	заслуховування та обговорення рефератів за темою	
	Всього	16

5.2 Тематика практичних занять

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
1.	<p>Тема 1.1. Загальні засади фізіотерапії. Преформовані фізичні чинники та їх місце у системі реабілітації Практичне заняття №1 Мета заняття: сформувати у здобувачів вищої освіти практичне розуміння ролі преформованих фізичних чинників у системі фізичної терапії та реабілітації, усвідомлення принципів їх безпечного та обґрунтованого застосування. Зміст заняття: – аналіз класифікації преформованих фізичних чинників та сфер їх застосування; – визначення показань і протипоказань до використання фізичних чинників; – аналіз типових клінічних ситуацій вибору фізіотерапевтичного методу; – розв’язання ситуаційних професійно орієнтованих завдань</p>	2
2.	<p>Тема 1.2. Електротерапія у фізичній терапії Практичне заняття №2 Мета заняття: сформувати вміння обґрунтовувати вибір методів електротерапії та застосовувати їх у межах реабілітаційного процесу з дотриманням вимог безпеки. Зміст заняття: – аналіз методик гальванізації, імпульсних струмів; – визначення параметрів електротерапевтичного впливу залежно від стану пацієнта; – розбір клінічних прикладів застосування електротерапії; – моделювання професійних ситуацій у фізичній терапії</p>	2
3.	<p>Тема 1.3. Фототерапія, магнітотерапія та електромагнітні поля Практичне заняття №3 Мета заняття: сформувати практичні навички аналізу можливостей фототерапії та магнітотерапії у фізичній терапії та реабілітації. Зміст заняття: – аналіз лікувальних ефектів фототерапії та магнітотерапії; – визначення клінічних показань і протипоказань до їх застосування; – розбір типових помилок під час використання фізичних чинників; – розв’язання ситуаційних завдань.</p> <p>Практичне заняття №4</p>	4

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	<p>Мета заняття: сформувати вміння інтегрувати фототерапію та магнітотерапію у комплексні програми фізичної терапії.</p> <p>Зміст заняття: – аналіз реабілітаційних програм із застосуванням світлових і магнітних чинників; – обґрунтування вибору фізіотерапевтичних методів у конкретних клінічних випадках; – оцінювання ефективності застосованих фізичних чинників; – обговорення результатів практичних завдань</p>	
4.	<p>Тема 1.4. Ультразвукова терапія, фонофорез, тепло- і кріотерапія Практичне заняття №5 Мета заняття: сформувати практичні вміння застосування ультразвукової терапії, тепло- та кріотерапії у фізичній терапії з урахуванням функціонального стану пацієнта.</p> <p>Зміст заняття: – аналіз механізмів дії ультразвуку, тепла та холоду; – вибір методики фізичного впливу залежно від клінічної ситуації; – розбір професійно орієнтованих клінічних кейсів; – оцінювання безпеки та ефективності процедур</p>	2
5.	<p>Тема 2.1. Курортологія як складова системи фізичної терапії та реабілітації Практичне заняття №6 Мета заняття: сформувати практичне уявлення про використання природних лікувальних чинників у системі санаторно-курортної реабілітації.</p> <p>Зміст заняття: – аналіз класифікації природних фізичних чинників; – визначення показань до направлення пацієнтів на санаторно-курортне лікування; – розбір прикладів реабілітаційних маршрутів пацієнтів; – розв’язання ситуаційних завдань</p>	2
6.	<p>Тема 2.2. Бальнеотерапія та використання мінеральних вод у фізичній терапії Практичне заняття №7 Мета заняття: сформувати вміння застосовувати принципи бальнеотерапії у фізичній терапії та реабілітації.</p> <p>Зміст заняття: – аналіз властивостей і лікувальної дії мінеральних вод; – вибір виду бальнеотерапевтичних процедур залежно від стану пацієнта; – розбір клінічних прикладів використання бальнеотерапії; – оцінювання ефективності водних процедур</p>	2
7.	<p>Тема 2.3. Пелоїдотерапія та природні методи теплолікування Практичне заняття №8 Мета заняття:</p>	2

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	сформувати практичні навички обґрунтованого застосування пелоїдотерапії у реабілітаційній практиці. Зміст заняття: – аналіз властивостей лікувальних грязей і природного теплолікування; – визначення показань і протипоказань до пелоїдотерапії; – розбір клінічних ситуацій застосування природних теплових чинників; – оцінювання результатів реабілітаційного впливу	
8.	Тема 2.4. Кліматотерапія та організація санаторно-курортної реабілітації Практичне заняття №9 Мета заняття: сформувати вміння планувати та оцінювати реабілітаційні програми з використанням кліматотерапії та санаторно-курортних чинників. Зміст заняття: – аналіз видів кліматотерапії та їх впливу на організм; – планування санаторно-курортної реабілітації для різних категорій пацієнтів; – розбір прикладів оцінювання ефективності курортного лікування; – обговорення результатів індивідуальних завдань	2
	Всього	18

5.3 Тематика лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені.

5.4 Тематика самостійної роботи здобувачів

п/н	Зміст навчального матеріалу	Вид діяльності	Кількість годин
1	Тема 1.1. Загальні засади фізіотерапії. Преформовані фізичні чинники та їх місце у системі реабілітації	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу; узагальнення ключових понять і класифікацій преформованих фізичних чинників; підготовка та оформлення презентації за темою	9
2	Тема 1.2. Електротерапія у фізичній терапії	Опрацювання навчальних і методичних матеріалів; аналіз механізмів дії та клінічних показань електротерапії; підготовка презентації та тез для обговорення на семінарському занятті	9
3	Тема 1.3. Фототерапія, магнітотерапія та електромагнітні поля	Самостійне вивчення навчальних матеріалів; аналіз клінічних прикладів застосування фототерапії та магнітотерапії; виконання аналітичної практичної роботи	9

4	Тема 1.4. Ультразвукова терапія, фонофорез, тепло- і кріотерапія	Опрацювання теоретичних джерел; систематизація показань і протипоказань; підготовка матеріалів та виконання практичної роботи з обґрунтування вибору методу фізичного впливу	9
5	Тема 2.1. Курортологія як складова системи фізичної терапії та реабілітації	Самостійне опрацювання навчальних матеріалів з курортології; аналіз ролі природних фізичних чинників; підготовка реферату за темою	9
6	Тема 2.2. Бальнеотерапія та використання мінеральних вод у фізичній терапії	Вивчення навчальних і науково-методичних матеріалів; аналіз видів бальнеотерапевтичних процедур; виконання практичної роботи з моделювання реабілітаційних втручань	9
7	Тема 2.3. Пелоїдотерапія та природні методи теплолікування	Самостійне опрацювання теоретичних джерел; аналіз клінічних ситуацій застосування пелоїдотерапії; виконання практичної роботи з оцінювання ефективності природних теплових чинників	8
8	Тема 2.4. Кліматотерапія та організація санаторно-курортної реабілітації	Аналіз навчальної літератури; систематизація знань щодо кліматотерапії та санаторно-курортної реабілітації; підготовка та оформлення реферату	8
	Всього		70

6 Інформація про індивідуальне завдання

Робочою програмою дисципліни «Преформовані фізичні чинники і курортологія» передбачено виконання індивідуальних навчальних завдань як складової поточного контролю. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення та систематизацію теоретичних знань здобувачів вищої освіти, розвиток клінічного та аналітичного мислення, а також формування практичних умінь обґрунтованого й безпечного застосування преформованих і природних фізичних чинників у професійній діяльності фізичного терапевта.

Індивідуальна робота реалізується у формах практичних робіт, аналітичних та узагальнювальних завдань, рефератів і презентацій відповідно до тематики дисципліни та логіки її змістових модулів.

6.1 Практичні завдання (ситуативні кейси)

1. Аналіз можливостей застосування фототерапії у програмах фізичної терапії з урахуванням функціонального стану пацієнта.
2. Обґрунтування вибору методів магнітотерапії та електромагнітного впливу у реабілітаційній практиці.
3. Оцінка показань і протипоказань до застосування ультразвукової терапії та фонофорезу в клінічних умовах.
4. Аналіз ефективності тепло- та кріотерапії у фізичній терапії при різних функціональних порушеннях.

5. Характеристика лікувальних властивостей мінеральних вод та їх використання у фізичній терапії.
6. Аналіз доцільності застосування бальнеотерапії у комплексних реабілітаційних програмах.
7. Оцінка лікувального впливу пелоїдотерапії та природного теплолікування.
8. Порівняльний аналіз преформованих і природних фізичних чинників у реабілітації.
9. Аналіз безпеки застосування фізичних чинників у фізичній терапії.
10. Узагальнення сучасних підходів до використання фізіотерапевтичних методів у реабілітації.

6.2 Орієнтовні теми рефератів

1. Курортологія як складова системи фізичної терапії та реабілітації.
2. Роль природних лікувальних чинників у відновленні функціонального стану пацієнтів.
3. Кліматотерапія у фізичній терапії: можливості та обмеження застосування.
4. Організація санаторно-курортної реабілітації в системі охорони здоров'я.
5. Значення курортних факторів у тривалих реабілітаційних програмах.

6.3 Орієнтовні теми презентацій

1. Преформовані фізичні чинники та їх місце у системі фізичної терапії.
2. Принципи безпечного застосування фізіотерапевтичних методів у реабілітації.
3. Електротерапія як складова комплексної фізичної терапії.
4. Поєднання преформованих фізичних чинників із терапевтичними вправами.
5. Сучасні тенденції розвитку фізіотерапії та курортології.

7 Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання:

Навчально-методичні матеріали дисципліни (робоча програма, силабус, конспекти лекцій, методичні рекомендації до практичних і семінарських занять); мультимедійні засоби навчання (презентації, відеоматеріали, демонстраційні схеми та ілюстрації); комп'ютерна техніка з доступом до мережі Інтернет; програмні засоби для організації дистанційного та змішаного навчання (Google Meet для проведення синхронних занять, Google Classroom для розміщення навчальних матеріалів, завдань і тестів).

Для проведення практичних занять використовуються навчальні зразки та опис фізіотерапевтичного обладнання, методичні матеріали з експлуатації апаратів преформованих фізичних чинників, навчальні кейси, ситуаційні та аналітичні завдання. Контроль і оцінювання результатів навчання забезпечуються тестовими матеріалами, індивідуальними завданнями,

презентаціями, рефератами та матеріалами для усного опитування на семінарських заняттях.

Ресурсне забезпечення дисципліни спрямоване на формування професійних компетентностей здобувачів вищої освіти та забезпечує можливість ефективного поєднання теоретичної підготовки з практичним опануванням змісту дисципліни в очному та дистанційному форматах.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення:

- 1) Силабус дисципліни
- 2) Робоча програма навчальної дисципліни
- 3) Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та самостійної роботи
- 4) Перелік основної й додаткової літератури вказано в робочій програмі,

8 Політика дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	У межах вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Усі види навчальних робіт виконуються самостійно та мають відображати реальний рівень теоретичної підготовки, сформованість аналітичного мислення та здатність до узагальнення навчального матеріалу. Будь-які прояви плагіату, списування або інших форм недоброчесної поведінки розцінюються як порушення вимог освітнього процесу та є підставою для незарахування відповідного виду роботи.
Використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань з дисципліни	Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися як допоміжний ресурс для первинного ознайомлення з тематикою, уточнення термінів або формування загальної логіки виконання завдання. Водночас результати, отримані з використанням таких інструментів, підлягають обов'язковому самостійному опрацюванню, критичному аналізу та адаптації до конкретного навчального завдання. Подання матеріалів, створених із використанням ШІ без власного опрацювання, не допускається.
Використання матеріалів з джерел відкритого доступу	Під час виконання навчальних завдань дозволяється використання матеріалів із відкритих інформаційних ресурсів за умови дотримання правил академічної доброчесності. Усі запозичення мають супроводжуватися коректним цитуванням та зазначенням першоджерел відповідно до встановлених вимог.
Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології	У процесі навчання здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися норм професійної етики, принципів деонтології та правил академічної культури. Очікується коректна, толерантна та шаноблива комунікація з викладачами й іншими учасниками освітнього процесу, а також дотримання правил внутрішнього розпорядку Університету.
Відвідування	Відвідування лекційних, практичних і семінарських занять є обов'язковою складовою освітнього процесу. У разі

	відсутності з поважних причин здобувач вищої освіти має завчасно поінформувати викладача та виконати передбачені програмою завдання для відпрацювання пропущеного матеріалу.
Дедлайни	Навчальні завдання виконуються та подаються у строки, визначені робочою програмою дисципліни та викладачем. Недотримання встановлених термінів без обґрунтованих причин може впливати на результат оцінювання або стати підставою для незарахування відповідного завдання.
Визнання та перезарахування здобувачу результатів навчання з навчальної дисципліни	Результати навчання, отримані здобувачем в інших закладах вищої освіти або в межах програм академічної мобільності, можуть бути визнані та зараховані відповідно до чинних нормативних документів і процедур, затверджених в Університеті.
Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті	Результати навчання, набуті у процесі неформальної та/або інформальної освіти, можуть бути зараховані за умови їх відповідності результатам навчання з дисципліни та згідно з установленим в Університеті порядком (платформи: Physiopedia Plus, Академія НСЗУ, Prometheus)
Порядок відпрацювання пропущених занять	Пропущені з поважних причин заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню шляхом виконання індивідуальних завдань, підготовки письмових або усних відповідей та їх захисту у строки, визначені викладачем.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється на основі затверджених критеріїв і положень, з урахуванням результатів поточного, проміжного та підсумкового контролю.

9 Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача

9.1 Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Преформовані фізичні чинники і курортологія» здійснюється впродовж усього періоду навчання та має поетапний характер. Формою підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни є залік.

Поточний контроль реалізується під час лекційних, практичних і семінарських занять, а також у процесі перевірки результатів самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти. Він спрямований на визначення рівня засвоєння теоретичних основ фізіотерапії та курортології, сформованості практичних умінь застосування преформованих і природних фізичних чинників, дотримання принципів безпеки та професійної етики, а також здатності аналізувати клінічні й професійно орієнтовані ситуації.

У межах поточного контролю оцінюються усні відповіді здобувачів на семінарських заняттях, результати виконання та захисту практичних робіт,

презентацій і рефератів, підготовлених за тематикою дисципліни, а також виконання тестових завдань. Окрему складову оцінювання становлять результати проміжного контролю у формі тестування після завершення кожного змістового модуля.

Результати самостійної та індивідуальної роботи враховуються при формуванні підсумкової семестрової оцінки. Здобувач вищої освіти, який за результатами поточного та проміжного контролю не набрав мінімально необхідної кількості балів (60 балів), вважається таким, що не виконав вимоги навчальної дисципліни, та має академічну заборгованість.

9.2 Методи контролю та оцінювання

У процесі вивчення дисципліни застосовується сукупність взаємодоповнювальних методів контролю, що забезпечують об'єктивне та всебічне оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Основний акцент робиться на перевірці не лише обсягу засвоєних знань, а й умінь застосовувати їх у практиці фізичної терапії та реабілітації.

До методів оцінювання належать усне опитування під час семінарських занять, оцінювання виконання практичних робіт і їх захисту, перевірка письмових та аналітичних завдань, презентацій і рефератів, а також тестовий контроль знань. Тестування використовується як інструмент проміжного контролю та дає змогу перевірити системність і логічність засвоєння навчального матеріалу за кожним модулем.

Застосування різних методів контролю дозволяє оцінити рівень сформованості програмних результатів навчання, здатність здобувачів до клінічного мислення, аргументованого вибору методів фізичної терапії та дотримання вимог безпеки під час застосування преформованих і природних фізичних чинників. Такий підхід забезпечує прозорість, об'єктивність і відповідність оцінювання цілям та змісту навчальної дисципліни.

9.3 Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з дисципліни «Преформовані фізичні чинники і курортологія» здійснюється з урахуванням специфіки змісту дисципліни, форм організації навчання та очікуваних програмних результатів навчання. Критерії спрямовані на перевірку рівня засвоєння теоретичних положень, сформованості практичних умінь безпечного та обґрунтованого застосування преформованих і природних фізичних чинників, а також здатності до аналізу й професійного судження.

Оцінювання захисту презентацій, рефератів, аналітичних та узагальнювальних робіт

1 бал – завдання виконано фрагментарно; зміст поданого матеріалу поверхневий і не повністю відповідає заявленій темі; відсутня логічна

послідовність викладу; допущені істотні помилки у тлумаченні фізіотерапевтичних або курортологічних понять; фахова термінологія використовується некоректно; здобувач не може обґрунтувати власні твердження під час захисту роботи.

2 бали – завдання виконано загалом правильно; основні положення теми висвітлено, однак без достатньої глибини; структура роботи сформована, але потребує уточнення або доопрацювання; наявні окремі неточності у використанні термінології чи формулюванні висновків; здобувач відповідає на більшість запитань, проте аргументація є обмеженою.

3 бали – завдання виконано повністю та у відповідності до теми; матеріал викладено послідовно й логічно; зміст демонструє розуміння механізмів дії преформованих або природних фізичних чинників; фахова термінологія застосовується коректно; робота має чітку структуру та обґрунтовані висновки; здобувач упевнено відповідає на запитання та аргументує власну позицію.

Оцінювання усних відповідей під час практичних і семінарських занять

1 бал – відповідь є неповною або несистемною; ключові поняття визначено неточно; простежується слабе розуміння змісту теми та відсутність логічних висновків.

2 бали – відповідь у цілому правильна, але недостатньо розгорнута; окремі аспекти теми подано без належного обґрунтування; допускаються неточності у формулюваннях; використовується базова професійна термінологія.

3 бали – відповідь змістовна, логічно побудована та аргументована; основні поняття визначено коректно; здобувач демонструє розуміння взаємозв'язків між фізіотерапевтичними методами та реабілітаційним процесом.

Оцінювання доповнень до відповідей

1 бал – доповнення має описовий характер і відображає окремий аспект теми без аналізу або пояснення його значення у фізичній терапії.

2 бали – доповнення є змістовним, логічно пов'язаним з основною відповіддю та містить обґрунтоване пояснення або приклад застосування фізичних чинників у реабілітаційній практиці.

Критерії оцінювання практичних завдань (ситуативних кейсів)

Оцінювання практичних робіт здійснюється з урахуванням здатності здобувача аналізувати професійно орієнтовану ситуацію, обґрунтовувати вибір преформованих або природних фізичних чинників, дотримуватися принципів безпеки та демонструвати самостійність у прийнятті рішень.

4 бали – практичну роботу виконано самостійно та в повному обсязі; ситуацію проаналізовано комплексно; обрані фізичні чинники є доцільними, безпечними та аргументованими; рішення логічно пов'язані з функціональним станом пацієнта; здобувач переконливо захищає роботу та обґрунтовує запропоновані підходи.

3 бали – практичне завдання виконано правильно, але з окремими неточностями в аналізі або формулюванні висновків; загальна логіка збережена; аргументація вибору методів фізичної терапії є достатньою, проте не повністю розгорнутою.

2 бали – завдання виконано частково; аналіз ситуації поверхневий; допущені помилки у визначенні пріоритетів або доборі фізичних чинників; під час захисту здобувач має труднощі з поясненням власних рішень.

1 бал – практичну роботу виконано неповністю; запропоновані рішення є необґрунтованими або небезпечними; відсутнє розуміння принципів застосування преформованих і природних фізичних чинників у фізичній терапії.

Запропоновані критерії забезпечують прозоре, послідовне та об'єктивне оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з урахуванням змісту й професійної спрямованості дисципліни.

Критерії оцінювання презентації, доповідей, рефератів, схем

Таблиця 5

Критерії оцінювання презентації, реферату

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
4–5 балів	Мета роботи чітко сформульована та безпосередньо пов'язана зі змістом дисципліни; завдання відповідають тематиці преформованих фізичних чинників або курортології та реалізовані в повному обсязі	Висновки є логічно виведеними з основного змісту роботи, аргументованими, демонструють розуміння механізмів дії фізичних чинників і можливостей їх застосування у фізичній терапії	Основні положення підібрані коректно, відображають сутність теми, розкривають клінічне та реабілітаційне значення розглянутих методів	Робота має чітку, логічно вибудовану структуру; матеріал викладено послідовно, з логічними переходами між розділами та узагальненням ключових результатів
2–3 бали	Мета загалом відповідає темі, однак сформульована надто широко або реалізована частково; окремі завдання розкриті поверхово	Висновки сформульовані, але не завжди пов'язані з поставленою метою або недостатньо аргументовані з позицій фізичної терапії та курортології	Ключові положення визначені, проте подані фрагментарно, з надмірним описом або без чіткого акценту на практичній значущості	Структура роботи в цілому збережена, однак наявні порушення логіки викладу або нерівномірний розподіл матеріалу між розділами
1 бал	Мета роботи сформульована	Висновки носять загальний або	Ключові положення	Структура роботи

	нечітко або не відповідає заявленій темі; зміст не демонструє спрямованості на завдання дисципліни	описовий характер, не відображають суті розглянутих фізичних чинників і не пов'язані зі змістом роботи	визначені неповно або випадково; відсутній аналіз лікувального та реабілітаційного значення теми	порушена; матеріал подано без логічної послідовності, що ускладнює сприйняття та розуміння теми
--	--	--	--	---

9.4 Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми здобуття освіти та форми підсумкового (семестрового) контролю.

Розподіл балів за темами занять для заліку

Поточне оцінювання та самостійна робота												ПТ	ДБ
Модуль 1					Модуль 2								
1.1	1.2	1.3	1.4	тест	2.1	2.2	2.3	2.4	тест				
8	11	7	7	13	11	7	7	11	13	95	5		
Розподіл балів за видами діяльності:													
УО		3	3	3		3	3	3	3		21		
Р						5			5		10		
П	5	5									10		
З	3	3				3			3		12		
ПЗ(СК)			4	4			4	4			16		
46 балів					49 балів								
Загальна рейтингова оцінка											100		

Умовні позначення, що використовуються в таблиці:

ДБ – додаткові бали

ПТ – підсумок по темам та СР

УО – усне опитування на практичному занятті

Р – написання реферату

П – створення презентації

З – захист презентації, реферату на практичному занятті

ПЗ(СК) – виконання практичного завдання (ситуативного кейсу)

Розподіл балів за видами діяльності

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за семестр	Форма контролю

Усне опитування на практичних заняттях	3	7	21	Залік
Підготовка презентацій	5	2	10	
Підготовка рефератів	5	2	10	
Практичне завдання (ситуативний кейс)	4	4	16	
Захист рефератів, презентацій на практичних заняттях	3	4	12	
Тестування	13	2	26	
Додаткові бали за участь в студентських конференціях, круглих столах, тощо	5	1	5	
Разом			100	
Розрахунок балу за залік : 21+10+10+16+12+26+5 = 100				

9.5 Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90 - 100 балів	«зараховано» /«passed»	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80 - 89 балів		Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 - 79 балів		Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 - 74 балів		Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 - 68 балів		Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59 балів	«не зараховано»/ «failed»	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29 балів		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

10 Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Коваленко В. В., Малишев В. В., Габ А. І., Шахнін Д. Б., Світовий ринок програмного забезпечення біоінженерії: стан, сегментний аналіз, динаміка та перспективи // Управління економікою: теорія та практика. Чумаченківські читання : матеріали наук.-практ. конф. «Майбутнє без бар'єрів: ресурси та підтримка сімей з дітьми з аутизмом та іншими інтелектуальними порушеннями» (15 трав. 2025 р., м. Київ). 2024. С. 75–96. DOI: 10.37405/2221-1187.2024.75-96.
2. Андрійчук О. Я. Преформовані фізичні чинники у фізичній терапії та ерготерапії : навчально-методичний посібник. — Луцьк : [видавець], 2022. — 160 с.
3. Бакалюк Т. Г., Вакуленко Л. О., Стельмах Г. О., Вакуленко Д. В. Преформовані фізичні чинники у фізичній терапії (у схемах, алгоритмах, рисунках, таблицях) : навч. посібник. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2020. — 123 с.
4. Курортна справа : метод. рек. до вивч. дисц. / Г.А. Богатирьова; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. Туризму та країнознавства. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. – 64 с.
5. Влащенко Н. М. Нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні / Н. М. Влащенко // Бізнес Інформ. – 2012. – № 4. – С. 147–150.
6. Дац Д. І., Канигіна С. М., Черепок О. О., Волох Н. Г. Фізична терапія та курортологія: навч. посіб. / Д. І. Дац, С. М. Канигіна, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2023. – 161 с.
7. Курортологія та курорти України : навч. посіб. для самостійної роботи студентів VI курсу медичних факультетів при підготовці до практичних занять з навчальної дисципліни «Медична реабілітація» / уклад. С. М. Малахова, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 105 с

Додаткова література

1. Коваленко В. В., Голуб В. П., Лущик У. Б. Особливості реабілітації хворих з м'язевими спазмами постковідного генезу // Матеріали науково-практичної конференції. Київ, 2025. С. 77.
2. Коваленко В. В., Шитіков Т. О., Лущик У. Б. Сучасні аспекти мультидисциплінарного відновлення важкохворих методами пасивної нейрореабілітації // Матеріали науково-практичної конференції. Київ, 2025. С. 91.
3. Заваріка Г.М. Курортна справа: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 264 с.
4. Кравець О.М., Рябев А.А. Курортологія: Підручник. – Харків ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2017. – 167 с.
5. Кушнірук Ю.С. Рекреалогія: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2015. – 148 с.

Інформаційні ресурси.

1. Всеукраїнське об'єднання фізичних терапевтів (Ukrainian Physical Therapy Association) — офіц. сторінка організації з професійними ресурсами та рекомендаціями. — Режим доступу: <https://www.facebook.com/uptaua/> Facebook
2. Електронний каталог підручників медичного спрямування – Scientific Medical Library (у т.ч. підручники з фізичної терапії). — Режим доступу: <https://sites.google.com/view/scientific-medical-library/електронні-ресурси/підручники-і-навчальні-посібники>
3. Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини (наукові статті та огляди за темами фізичної терапії). — Режим доступу: <https://uaomt.org/files/jorn1.pdf> uaomt.org